

Řešení pro regiony - věda a výzkum

26.října 2009 Evžen Tošenovský

V minulých dnech jsme mohli zaznamenat protesty proti změnám ve financování české vědy. Nedostatek peněz, který tuto situaci zapříčinil, nás všechny nutí k zamyšlení nad racionálním využitím stávajících prostředků a faktickými výstupy vědy pro český průmysl.

Bez vědy a zrychlených inovací v celém spektru našeho českého hospodářství budeme těžce dohánět vlak, který, doufejme brzy, vyjede ze stanice celosvětového ekonomického propadu. Pokud se však soustředíme pouze na debatu o podpoře české vědy na úrovni Akademie věd a budeme to stavět do roviny s ohrožením celého českého výzkumu, tak tato diskuse určitě bude silně zavádějící. Díky tomu, že se v posledních letech výzkum v Akademii věd soustředil hlavně do Prahy a nejbližšího okolí, nastal i značný posun schopných, vysokoškolsky vzdělaných lidí z regionu. Kdo měl ambice se podílet na výzkumné práci, odcházel do metropole. Tím vznikl na mimopražských vysokých školách vážný problém s přípravou akademických osobností bez vědecké praxe.

V zemích, jejichž metropole jsou ve srovnání s ostatními velkými městy státu výrazně silnější a ekonomicky vyspělejší, dochází často k silnému migračnímu efektu. Česká republika k těmto zemím bezpochyby patří. Také zde se lidé přesouvají do centra s vidinou širší možnosti uplatnění a vyššího finančního ohodnocení. Pokud však dojde k přílišnému oddálení centra, vytvoří se napětí v celém spektru a začne se projevovat i ve velkých politických rozdílnostech. ČR již začíná tyto charakteristiky naplňovat. Jednou z cest k zastavení tohoto nebezpečného trendu je (vedle např. vyšší míry decentralizace) podpora vědy a výzkumu v regionech.

Podpora výzkumníků a inovátorů však není klíčová jen z pohledu regionů, ale i z pohledu širšího, celonárodního. Zvyšování naší konkurenceschopnosti by mělo být bytostným národním zájmem a do budoucna patrně i jedinou možností dalšího rozvoje České republiky. Otázkou zůstává, jak konkrétně podpořit vědu a výzkum. Domnívám se, že klíčovou v této oblasti je synergie mezi vysokými školami a praxí, jinými slovy zvýšení spolupráce mezi vysokými školami a firmami. Tomuto propojení bych se rád věnoval na půdě Evropského parlamentu.